

**Globala.
gymnasiet**

Hornsgatan 93
117 28 STOCKHOLM

010:80

2012.06.20

LIC. 716039
ID. 005475

SVERIGE

Medborgarförslag

Box 3424

165 23 HÄSSLEBY

2012 -06- 2 1

Till: Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Namn: Ellen Brandt

Klass: SP10B

Telefon: 0704584417

Syfte:

Att öka integrationen samt respekten mellan invånare i Hässelby gård, Hässelby strand samt Hässelby villastad. Att minska den mixofobi som råder i och mellan dessa stadsdelsområden samt skapa en bättre platskänsla genom att ta till vara på platsens redan befintliga resurser; upprätta platsnytta. Ett mer hållbart Stockholms stad.

Kort beskrivning av platsen/området:

Det område som i åtgärdsförslaget beskrivs utgörs av en till arean relativt stor äng, i dag känd under namnet "Gröna vaggan". Tre centrala stadsdelar omger ängen; Hässelby gård, Hässelby villastad samt Hässelby strand.

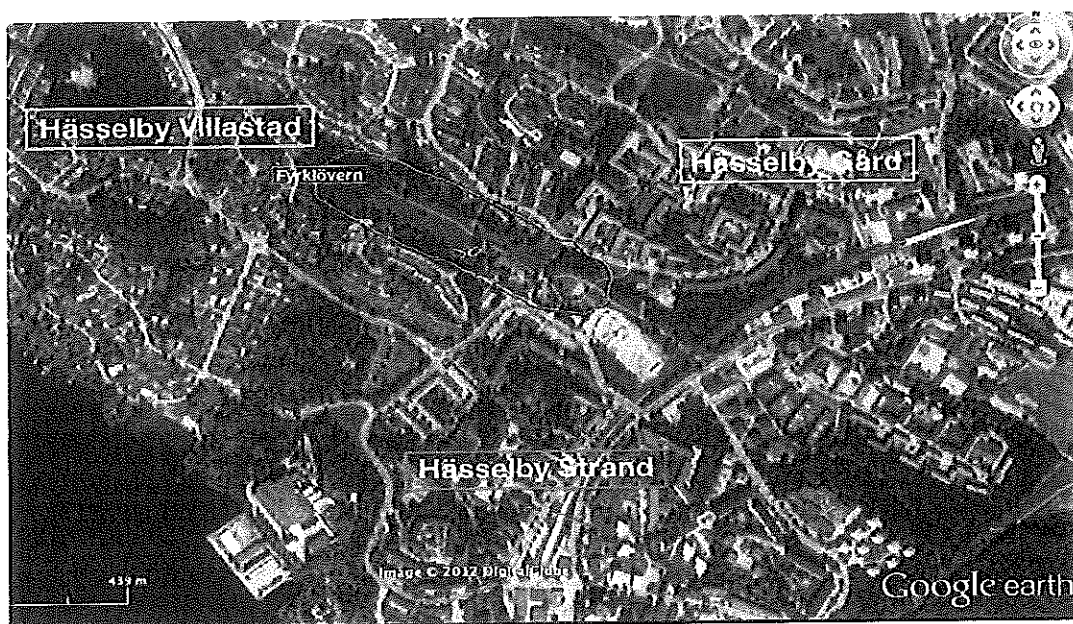
Hässelby gård börjar i övre högra hörnet av bilden, Hässelby strands gränser i nedre kanten och Hässelby villastad nedre vänstra hörnet (börjar dock även efter skogspartierna i övre vänstra hörnet). Ängen utgör en mittpunkt mellan områdena.

Ritning av området. Röd byggnad inom ängsområdet (mitten av tre synliga på kartan) är ett dagis.

I dagsläget är markanvändningen av ängen inte ultimata och utgör snarare en barriär eller transportsträcka mellan stadsdelarna bortsett från det dagis som ligger placerat i södra delen av

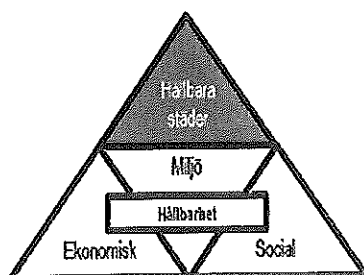
ängsområdet. I övrigt används fältet av hundägare och flanörer då ängen delas i nord/sydlig riktning av en asfalterad gångväg (se karta). I övrigt finns avstickande vägar mot de omkringliggande bostadsområdena. När det kommer till ekologiska och sociala värden varierar dessa. Enstaka människor och djur rör sig över området tillsammans med dagisets aktivitet men någon form av mötesplats för olika människor bedömer vi inte tillgänglig i dagsläget. De ekologiska värdena kan dock antas vara högre. I och med ängens omgivande skogsmiljöer av varierande grad finns diverse trädsorter och buskage som ger möjlighet för viss biodiversitet. Platsen är i sin helhet oexploaterad och ger möjlighet för denna biodiversitet att existera utan större störningar. Detta är med sannolikhet en bidragande faktor till att social aktivitet inte existerar. Både äng och omkringliggande stadsdelar har stor potential att integreras utifrån sina geografiska lägen (beskrivs vidare i åtgärdsförslaget). Hässelby utgörs i övrigt av bostadsområden tydligt präglade av olika sociala grupper beroende på geografisk position.

Översiktlig bild av med rött markerad äng samt omkringliggande bostadsområden.

Bakgrund och analys:

En hållbar stadsutveckling enligt modellen nedan förutsätter en stabil stadsmiljö vilken grundar sig i en fungerande ekologi, där ekologiska värden och biodiversitet beror av varandra samt skapar de förutsättningar som krävs för att individen i staden ska kunna utveckla sina sociala värden, samt att möjlighet för människor att mötas oavsett geografisk position – i centrum eller periferi – eller tillhörighet av olika sociala grupper finns.

I dagsläget finns en tydlig uppdelning inom Hässelby och de bosatta sociala grupperna. De ekonomiska värdena i stadsdelen är skevt fördelade mellan de sociala grupperna som vistas i olika områden trots närheten till varandra. På samma sätt har de ekologiska värdena som tex. tillgång till vatten och uppstädad badstrand privilegierats boende i Hässelby villastad. Barriärer finns i fysisk form: outnyttjad mark såsom ängar och skogsmiljöer som skapar geografiska avstånd. Genom intervjuer med invånare i Hässelby har det framgått att mixofobi råder och tydliga avståndstaganden

mellan de geografiskt närliggande områdena präglade av olika sociala grupper existerar. Framför allt framgår en avståndstagande inställning från Hässelby villastad mot Hässelby gård som beskrivs vara ett problemområde med kriminalitet och otrygghet. Med denna utgångspunkt har vi synat kartor och verklighet i fält efter möjlighet till ökad integration mellan stadsdelarna eftersom städernas utveckling i hållbar riktning inkluderar förorter och välmåendet hos boende i dessa områden. Det blev viktigt att se på vilka roller de fysiska barriärer som existerar har för att segregationen upprätthålls. Med ett socioekologiskt perspektiv för bästa möjligheter till utvecklad platsnytta, har vi därför tittat på de rörelsemönster som finns mellan de olika områdena och som vittnar om mixofobin. Baserat på empiri är det tydligt att de fysiska barriärerna även utgör psykiska barriärer; vilja och möjligheter att förenas är små.

Vad vi i fält däremot upptäckt som positivt med de fysiska barriärerna är att de ger fysiskt utrymme och möjlighet vad gäller att kombinera de sociala och ekologiska värdena när det kommer till att konfrontera segregationen mellan områdena och det är av detta skäl som vi senare valt att fokusera på en av dessa barriärer. Många av barriärerna utgör areor av oexploaterad mark där inga aktiviteter sker och där avstånd mellan platser med större aktivitet hålls. Avstånden bidrar till människornas sociala positioner och förstärkta platsidentitet till det egna området vilket medför tydliga rörelsemönster som är begränsade efter individens platskänsla. Möjlighet att istället upprätta platsnytta på dessa platser finns.

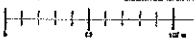
Beskrivning av åtgärd:

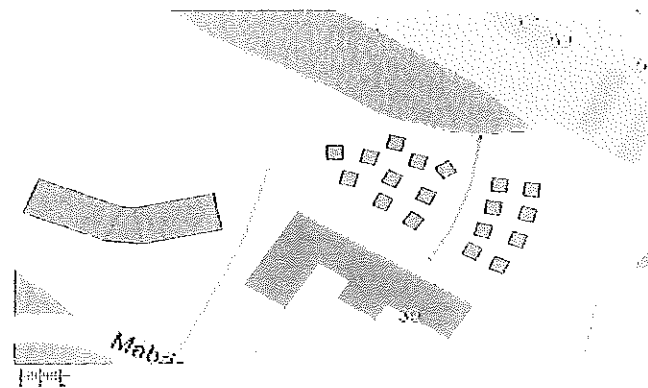
Den åtgärd som vi specifikt arbetat med för stadsdelen Hässelby (Hässelby-Vällingbys stadsdelsnämnd) går med bakgrund av tidigare beskrivningar ut på principen att människor ska inkorporeras i en miljö tänkt att förändra utomståendes bild och på det sättet främst lyfta stadsdelens självbild med hjälp av integration och minskad mixofobi. Nya inslag i miljön sätter stereotypa bilder och beteenden mot väggen och skapar ett nytt perspektiv av området.

I ett tidigare stycke beskrevs hur fysiska barriärer segregerar Hässelby gård, Hässelby villastad och Hässelby strand i form av skogsområden och bristfällig markanvändning. I och med ångens geografiska placering som utgör en mittpunkt (se tidigare karta), den stora ytan samt de relativt höga ekologiska värden, finner vi en stor potential i denna. Det handlar alltså om att i grunden utnyttja en barriär som i dagsläget avskiljer områdena och förvandla denna till en väl fungerande knutpunkt för att förbättra integration, höja de befintliga ekologiska värden och möjliggöra en startpunkt för att sociala värden ska kunna utvecklas på platsen, öka i värde.

Idén börjar i två centrala glasbyggnader tänkta att fylla två funktioner i form av bibliotek och café, dessa diagonalt placerade intill varandra, sammanlänkade med hjälp av en passage av färgat glas. Då vi intervjuade Eva Bertram, boende i Hässelby gård sedan 1958, framgick att ett bibliotek är av högsta intresse för boende i Hässelby gård då det tidigare lagts ner. Idén med ett bibliotek refererar också till parallellen av ett kunskapsflöde där kunskap och god utbildning inte endast ska vara en del av innerstadens förmåner. Biblioteket ligger även till grund för motiveringen av glasanvändning då den direkta insynen genom glaset symboliserar, men även praktiskt skapar, tillgängligheten av kunskap för alla. Vi anser att detta är av stor vikt inte minst för boendes självbild och områdets generella självförtroende. Passagen i färgat glas som sammankopplar glasbyggnaderna är tänkt att sammanlänka cafékulturen med böckerna. Då byggnaderna är placerade i söderläge och placerade i lå lyser solen med god infallsvinkel genom glaset och skapar ett harmoniskt rum med färgskiftningar.

Det är ett viktigt moment i dagens "urban planning" att de ekologiska värdena och hänsyn till biodiversitet samt symbiosen mellan den urbana människan, djur och natur, tas tillvara för en hållbar stadsutveckling enligt ett "green density" koncept och inkorporeras i planeringen. Byggnationerna får inte heller ersätta värdet som människor hittills funnit i platsen. Konceptet

Mitt emot dagiset placerade kolonilotter inklusive tillhörande odlingsyta. Bakom dessa funkishus.

Längs med ängen inom Hässelby gårds område, till viss del avskärmande av träd och buskage, ligger några mindre villor och radhus som för tankarna till de mycket attraktiva funkishusen intill Tessinparken på Gärdet (på ovanstående karta mörkt orange markerade byggnader). Med sitt läge är dessa med stor sannolikhet en pull-faktor till att människor från innerstaden med ett i övrigt mer attraktivt område skulle kunna flytta in. I närheten ligger nybyggda lägenhetshus. Finns det möjlighet finns idén om att utveckla "green density" konceptet även här med hjälp av grönodlingar på tak, växtbeklädda fasader etc; allt för en mer harmonisk miljö som stimulerar de ekologiska och sociala värdena på platsen, samt att dessa integreras i områdets karaktär.

Åtgärdsförslaget är tänkt att finansieras av kommun eller stat. Motiveringen är en investering för ett mer integrerat och hållbart Stockholms stad.

Kritik

Då ett område byter karaktär flyttar nya människor från andra sociala grupper till platsen. Detta kan vara en tillgång i ett negativt framställt område som tex. Hässelby gård och är en tanke med åtgärden för att människor av olika bakgrund ska samlas med nyfikenhet för den nya karaktären och platskänslan. Dock finns det risker med s.k gentrifikation: möjligheten med prishöjningar på bostäder finns samt att de ursprungliga invånarna förskjuts. Syftet med att staden blir en mer rörlig och respekterande plats där integration mellan stadsdelarna råder försvinner. En förebyggande åtgärd för detta är tex. fördelningen av kolonilotter som tidigare beskrevs.

Kritik har lyfts fram att parker inte alltid vinner på att lysas upp med tanke på en tex. ostörd stjärnhimmel. Det är möjligt att anlägga sparsmakad belysning vid den asfalterade väg som går genom ängen och låta ljus inifrån byggnaderna som ju är av glas stå för belysning.

Vid insamling av empiri genom intervjuer med slumpvis valda personer finns problematik runt att tillfrågade endast var medelålders från Hässelby villastad. Ett starkt avståndstagande från Hässelby gård märktes bland dessa och Hässelby villastad framstod som ett harmoniskt område. Hade förfrågningarna ställts till en större variation av människor med olika boendeform i Hässelbyområdet hade bilden av såväl Hässelby villastad och Hässelby gård varit annorlunda. Statistik visar att kriminalitet, arbetslöshet samt låga inkomster är ett större problem i Hässelby gård än i dess "motsatsområde" Hässelby villastad. Media förstärker bilden och påverkar utom- och inomstående bild av Hässelby gård. Detta ser vi som problematiskt och är ett skäl till syftet med detta arbete: att öka platsnyttan, integrera, minska mixofobin och skapa en annan bild av Hässelby i stort.

Källhänvisning:

"Framtid med växtvärk – Kan hållbara städer möta klimatutmaningarna?" (Kerstin Frenning och Benjamin Ståhl – Blue Institute)

Stockholms stad: "Områdesvis statistik": (USK Stockholms Stads Utrednings- och Statistikkontor)
<http://www.statistikomstockholm.se/index.php/omradesvis-statistik>
www.hammarbysjostad.se
Urban gardening, Eriksdal: www.pasparet.org/ps/download/TRADGARD_PA_SPARET_web.pdf
Insamlad empiri samt lektioner och föreläsningar vid Globala gymnasiet.